

ΔΙΚΤΥΟ για τη
ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΗ
στην Ελλάδα
και την Ευρώπη

ΑΝΑΛΥΣΗ

ΦΙΛΟΔΟΞΙΕΣ ΚΑΙ ΙΣΟΡΡΟΠΙΕΣ ΣΤΗΝ ΑΝΑΤΟΛΙΚΗ ΜΕΣΟΓΕΙΟ

του Δρ **Νικήτα Σίμου**

Οικονομολόγου, Ιστορικού και Γεωπολιτικού Αναλυτή, Συνεργάτη του ΔΙΚΤΥΟΥ

Γεωπολιτικό επίκεντρο

Η περιοχή της Ανατολικής Μεσογείου και του Αιγαίου, ως ενιαίος χώρος (Levant Basin Province), συγκρίνεται με άλλες περιοχές του πλανήτη, όπου υπάρχουν μεγάλες ποσότητες υδρογονανθράκων .

Σύμφωνα με το πρόγραμμα ενεργειακών πηγών του US Geological Survey (USGS-2014) τα αποθέματα στην λεκάνη του Αιγαίου και την λεκάνη της Ανατολικής Μεσογείου εκτιμώνται σε 345 τρισεκ, κυβικά πόδια αερίου και 3.4 δισεκ, βαρέλια πετρελαίου. Τα αποθέματα αυτά κατατάσσουν την περιοχή τρίτη σε μέγεθος μετά την Σ. Αραβία και την Ρωσία.¹

Ακριβώς λόγω του μεγέθους των αποθεμάτων και της τεράστιας οικονομικής αξίας τους, σε συνδυασμό με τις μεταφορές υδρογονανθράκων και εμπορευμάτων από άλλες περιοχές προς την Μεσόγειο, μέσω Σουέζ, γίνεται άμεσα αντιληπτό το ενδιαφέρον διαφόρων δυνάμεων να ελέγξουν ειδικότερα τον χώρο της Ανατολικής Μεσογείου.

¹ USGS 2014, ogj.com

Επιπλέον, η γεωπολιτική σημασία αυτού του χώρου αποκτά ιδιαίτερη κρισιμότητα, λόγω της ευρωπαϊκής στρατηγικής επιλογής και του δυτικού παράγοντα γενικότερα, για απεξάρτηση των ευρωπαϊκών χωρών από την τροφοδοσία με ρωσικούς υδρογονάνθρακες. Το γεγονός αυτό είναι ενδεχόμενο να οδηγήσει σε αναδιατύπωση του status quo στην Ανατολική Μεσόγειο με την παρουσία περισσότερων δυνάμεων από το παρελθόν.

Πως τοποθετούνται οι μεγάλοι παίκτες στην περιοχή;

- Οι **ΗΠΑ** επιδιώκουν την παγίωση ενός νοτίου διαδρόμου τροφοδοσίας της Ευρώπης, στοχεύοντας στην απεξάρτηση από τις ρωσικές εξαγωγές, με έλεγχο των κοιτασμάτων της Αν. Μεσογείου, όσο το δυνατό περισσότερο από εταιρείες αμερικανικών συμφερόντων, με νόμισμα συναλλαγών το δολάριο. Το αμερικανικό νόμισμα θα μπορούσε να κλονισθεί σοβαρά, ως αποθεματικό μέσο, αν π.χ η ευρωζώνη πραγματοποιούσε συναλλαγές σε ευρώ.

Για τους λόγους αυτούς η αμερικανική παρουσία στην περιοχή θα έτεινε να ενταθεί και με μόνιμη υποστηρικτική αεροναυτική παρουσία. Πχ με βάσεις στην Κρήτη, στην Κάρπαθο, η/και στην Κύπρο.

Στο πλαίσιο αυτό η συμφωνία Ελλάδας, Κύπρου, Ισραήλ, οι οποίες είναι φίλιες χώρες προς την Δύση αποκτά μεγάλη σημασία για τον αμερικανικό παράγοντα, διότι μπορεί να παραγάγει ειδικότερες ευνοϊκές συμφωνίες. Επί του παρόντος η Τουρκία είναι εκτός αυτού του πλαισίου.

- Το **Ηνωμένο Βασίλειο**, στενά συνεργαζόμενο με τις ΗΠΑ και από τους πρωταρχικούς διαμορφωτές των ισορροπιών στην Μέση Ανατολή, με πετρελαϊκές εταιρείες στην ευρύτερη περιοχή, διατηρεί στην Κύπρο τις βάσεις της Δεκέλειας και του Ακρωτηρίου, όπου σύμφωνα με πρόσφατες πληροφορίες, έχουν μεταφερθεί πέμπτης γενιάς μαχητικά F35B.²

- Η **Ρωσία** έχει δύο βάσεις υψηλής ετοιμότητας, στην Ταρτούς και την Λαττάκεια, ασκώντας σημαντικότερη επιρροή στο καθεστώς Άσσαντ, γεγονός το οποίο της επιτρέπει σημαντική παρουσία στην Ανατολική Μεσόγειο. Στόχος της είναι να αναμειχθεί με τις εθνικές εταιρείες της στην παραγωγή ή την μεταφορά υδρογονανθράκων στην περιοχή, συμμετέχοντας και στην διαμόρφωση των διεθνών τιμών, ως ο δεύτερος παγκόσμιος παραγωγός.³

² Britain's new F35 stealth jets used in operations.... The Telegraph.co.uk

³ RIAC 2019, russian council.ru

Δεν είναι τυχαίο, ότι η Gaspromneft αναπτύσσει δύο κοιτάσματα στο Κουρδιστάν στο Ιράκ και ένα στην ανατολική περιοχή της χώρας, ενώ η Lukoil αναπτύσσει άλλα δύο, όπως αναφέρει το Ρωσικό Συμβούλιο Διεθνών Υποθέσεων (RIAC)

Σύμφωνα με εκτιμήσεις, η διαχείριση των περιστάσεων από την Ρωσία θα είναι τέτοια, ώστε να προσπαθήσει να διατηρήσει το μονοπώλιο τροφοδοσίας, τουλάχιστον της Κεντρο-βόρειας Ευρώπης.

- Η **Γαλλία**, σε πρόσφατο αμυντικό σύμφωνο με την Κυπριακή Δημοκρατία, σχεδιάζει ναύσταθμο στο Μαρί και διευκολύνσεις αεροπλάνων της στην Πάφο, καλύπτοντας την δραστηριότητα της Total και στηρίζοντας τις προσπάθειες της κυπριακής κυβέρνησης. Βέβαια μία τέτοιας έκτασης γαλλική παρουσία υποδηλώνει και το ιστορικό ενδιαφέρον αυτής της δύναμης για την περιοχή του Λιβάνου και της Συρίας και την ισχυροποίηση της θέσης της έναντι νέων ισορροπιών.

- Η **Κίνα** θα ενδιαφερόταν για πρόσβαση σε μία εναλλακτική πηγή τροφοδοσίας της με υδρογονάνθρακες, εκτός των εισαγωγών της από Ιράν, Ιράκ, Κεντρική Ασία και Ρωσία, αλλά και για τη διασφάλιση των εξαγωγικών εμπορευματικών ροών της προς Νότια Ευρώπη, μέσω του Σουέζ. Επί πλέον το κινεζικό στρατηγικό σχέδιο του νέου δρόμου του μεταξιού τόσο στην χερσαία όσο και στην θαλάσσια έκφασή του, προϋποθέτει ισχυρή παρουσία στην περιοχή.

- Στο σημείο αυτό μπορεί να προστεθεί, ότι μεγάλοι ενεργειακοί παίκτες της Μέσης Ανατολής, όπως, το **Κατάρ** και το **Ιράν** σχεδιάζουν, μεταξύ άλλων διεξόδων, την εξαγωγή υδρογονανθράκων τους με αγωγούς μέσω Συρίας και προς την Μεσόγειο, για μεταφορά στις δυτικές αγορές. Το γεγονός αυτό, πέραν των θρησκευτικών διαφορών, δεν είναι άμοιρο των συγκρούσεων στην χώρα του Άσσαντ.

- Στο πλαίσιο αυτό, ενδεικτικό γεγονός της νέας δυναμικής είναι η αναμενόμενη συνάντηση των ηγετών **Ρωσίας, Τουρκίας, Ιράν** στην Κωνσταντινούπολη στα μέσα Σεπτεμβρίου, προκειμένου να συναποφασισθεί η συγκρότηση μιας συνταγματικής επιτροπής για την **Συρία**. Είναι προφανές ο στόχος, για διατύπωση και κατοχύρωση των επιρροών των δυνάμεων αυτών στην πολύπαθη χώρα, αλλά και ευρύτερα, με σημαντικό στοιχείο την περιορισμένη παρουσία του αμερικανικού παράγοντα.

Τουρκικός στόχος η Διχοτόμηση της Κύπρου

Η Κύπρος παραχωρήθηκε στην Βρετανία με αμυντικό σύμφωνο το 1878, έναντι ετησίου τιμήματος στον Σουλτάνο, ενώ το 1914, με την κήρυξη του πολέμου προσαρτήθηκε από τους Βρετανούς.

Παρά το γεγονός ότι η Τουρκία παραιτήθηκε των δικαιωμάτων της στην Μεγαλόνησο με την συνθήκη της Λοζάννης, ο τουρκικός εθνικισμός δεν αναθεώρησε τις απόψεις του για την εκεί τουρκική κυριαρχία.

Ο διαπρεπής Τούρκος διπλωμάτης και πολιτικός Νιχάτ Ερίμ, (1912-1980) ο οποίος χάραξε τις βασικές γραμμές της τουρκικής πολιτικής για το Κυπριακό, χαρακτήριζε την Κύπρο «αβύθιστο αεροπλανοφόρο» και υποστήριξε σε δύο υπομνήματά του προς την κυβέρνηση Μεντερές το 1956, ότι το τουρκικό αίτημα για επιστροφή όλης της νήσου δεν θα έβρισκε διεθνή ερείσματα δεδομένης της τότε πολιτικής συγκυρίας.⁴

Οι τουρκικές προσπάθειες θα έπρεπε να επικεντρωθούν στην αυτοδιάθεση του τουρκο-κυπριακού στοιχείου, με αντίστοιχη γεωγραφική υπόσταση, η οποία θα οδηγούσε σε διχοτόμηση. Αυτό βέβαια δεν θα απέκλειε την δυνατότητα παρά πέρα επέκτασης, κάτω από ευνοϊκότερες συνθήκες.

Η Τουρκία, εκμεταλλευόμενη τις ευκαιρίες που της παρουσιάσθηκαν, φαίνεται ότι ακολούθησε αυτή τη γραμμή, με κορυφαίο σημείο την κατάληψη του βορείου τμήματος της νήσου το 1974. Σε ένα τέτοιο πλαίσιο θα μπορούσαν να ενταχθούν κατά την άποψη του γράφοντος και τα γεγονότα της πρόσφατης και τρέχουσας περιόδου.

Μετά το ναυάγιο των συνομιλιών στο Γκραν Μοντανά (Ιούλιος 2017), οι Τούρκοι προετοίμασαν τα επόμενα βήματά τους, στοχεύοντας σε διάβρωση των ενδοκοινοτικών συνομιλιών, ώστε η όποια συμφωνία να αναζητηθεί σε άλλο πλαίσιο.

Έτσι προέβησαν στην αγορά του γεωτρύπανου Φατίχ τον Οκτώβριο 2017, ενώ μετά τις κυπριακές προεδρικές εκλογές τον Ιανουάριο 2018, τουρκικά πολεμικά σκάφη εμφανίστηκαν στην Κυπριακή ΑΟΖ, την άνοιξη του ίδιου έτους, διαβρώνοντας περαιτέρω την όποια δυνατότητα συνομιλιών.

Τον Σεπτέμβριο 2018, σε διερευνητική προσπάθεια του ΓΓ του ΟΗΕ για λύση, οι Τούρκοι έθεσαν πολύ δύσκολους όρους – πολιτική ισότητα, συνδιαχείριση υδρογονανθράκων κ.α – μιλώντας για δυο κράτη στην Κύπρο,

⁴ Μεγάλη Κυπριακή Εγκυκλοπαίδεια, τομ. 5, Λευκωσία 1986

απομονώνοντας έτσι και τον «πρόεδρο» των κατεχομένων Μουσταφά Ακιντζί, ο οποίος τότε μιλούσε για ομοσπονδία, στο πλαίσιο ενιαίου γεωγραφικά κράτους.

Κατά την τρέχουσα περίοδο (Αύγουστος 2019) έχουν σταλεί για γεωτρήσεις στο χώρο της κυπριακής ΑΟΖ το Φατίχ και το νεοαποκτηθέν Γιαβούζ, καθώς και δυο άλλα ερευνητικά σκάφη, αμφισβητώντας κατευθείαν την κυριαρχία της Κυπριακής Δημοκρατίας, ενώ παράλληλα καταδεικνύεται η πρόθεση καθορισμού ΑΟΖ του βορειοκυπριακού φορέα, με προβολή της τουρκικής ισχύος, ως εάν αυτός ήτο ανεξάρτητη κρατική οντότητα. Είναι χαρακτηριστικοί οι τουρκικής προέλευσης χάρτες, σύμφωνα με τους οποίους από την κυπριακή ΑΟΖ απομένει για την ελληνοκυπριακή πλευρά προς εκμετάλλευση μόλις το 6%.⁵

Πρόσφατα ο «πρωθυπουργός» του βορείου μέρους δήλωσε ότι θα «αλλάξει το νομικό καθεστώς» της Αμμοχώστου, η οποία θα αναπτυχθεί μαζί με τα Βαρώσια σε τουριστικό κέντρο τύπου Λας Βέγκας.⁶ Αυτή η πρόθεση «αλλαγής του νομικού καθεστώτος» σημαίνει επιδίωξη λύσης εκτός του πλαισίου του ΟΗΕ, μέσα στο οποίο η Κυπριακή Δημοκρατία αντιμετωπίζεται ως ενιαίο κράτος και οι συνομιλίες βορείου και νοτίου μέρους του νησιού θεωρούνται ως ενδοκυπριακή υπόθεση.

Συντρέχει ακόμη το ισχυρό ενδεχόμενο, μετά την πολυετή αβελτηρία των συνομιλιών και τα ναυάγια των μέχρι τώρα προσπαθειών του ΟΗΕ, να κερδίζει έδαφος στον χώρο του δυτικού παράγοντα, (η Ρωσία τοποθετείται διαφορετικά), η άποψη, ότι μία διχοτόμηση και δημιουργία ανεξάρτητων κρατών, αντίστοιχα στην βόρεια και νότια Κύπρο, είναι η μόνη εκ των πραγμάτων ειρηνική εφικτή λύση.

Αυτό θα φανεί και από την θέση του ΟΗΕ μετά τις προσεχείς προεδρικές εκλογές στα κατεχόμενα (Απρίλιος 2020), οπότε θα υπάρξει νέα ηγεσία, με διαφορετική ατζέντα, ενδεχομένως φιλο-διχοτομική.

Προς την κατεύθυνση των παραπάνω σκέψεων, είναι πολύ πιθανόν η Τουρκία, μαξιμαλιστικά, να θέσει πολιτειακό θέμα για την Κύπρο δηλ. διχοτόμηση, γεγονός το οποίο θα συνεπαγόταν ανεξάρτητη εκμετάλλευση των υδρογονανθράκων από το κάθε κυπριακό μέρος (νότιο – βόρειο) και την δική της βέβαια συμμετοχή μέσω των τουρκοκυπρίων. Ανάλογες με την σχέση την

⁵ sigmalive.com

⁶ Λας Βέγκας «ονειρεύονται» την Αμμόχωστο οι Τουρκοκύπριοι/in.gr

οποία θα δημιουργούσε με ένα ανεξάρτητο βόρειο κυπριακό μέρος, θα ήταν και οι επιπλέον γεωπολιτικές δυνατότητες, τις οποίες θα αποκόμιζε η Τουρκία από μια τέτοια λύση. Αυτά ως ένα επίφοβο κακό σενάριο.

Εν τω μεταξύ, θα έχουν ιδιαίτερο ενδιαφέρον, η προγραμματιζόμενη για τον Σεπτέμβριο στην Ν. Υόρκη σύσκεψη των δύο κυπριακών μερών με τον κ. Γκουτιέρες και η στην συνέχεια άτυπη πενταμερής σύνοδος μεταξύ των δύο κυπριακών κοινοτήτων και των τριών εγγυητριών δυνάμεων.

Θα πρέπει πάντως να προστεθεί για την ουσία του θέματος, ότι η κυπριακή κυβέρνηση δεν έχει ποτέ αρνηθεί ότι η κάθε μία από τις δύο κοινότητες θα έχει οφέλη και δικαιώματα από τις προσόδους των εξαγομένων υδρογονανθράκων και έχει προβεί σε σχετικές ενέργειες, οι οποίες καταδεικνύουν τις αμερόληπτες προθέσεις της.

Πιέσεις ΕΕ και ΗΠΑ, Ρωσία

Στην περίπτωση της Ουκρανικής κρίσης, μετά την προσάρτηση της Κριμαίας από την Ρωσία και παρά το γεγονός ότι η Ουκρανία δεν είναι μέλος της ΕΕ, ασκήθηκαν ισχυρότατες πιέσεις και πάρθηκαν σκληρά εναντίον της Ρωσίας μέτρα από τους Ευρωπαίους. Στην περίπτωση της Κύπρου η ευρωπαϊκή αντίδραση κατ' αναλογία είναι πολύ ηπιότερη προς την Τουρκία, δεδομένων των ειδικών συμφερόντων ορισμένων χωρών μελών της ΕΕ με αυτή την χώρα.

Η Ευρώπη μη θέλοντας την ουσιαστική αποστασιοποίηση της Τουρκίας, προσβλέπει στην αναθέρμανση των ενδοκυπριακών συνομιλιών, διασυνδέοντάς τις πιέσεις της με πτυχές των ευρω-τουρκικών σχέσεων (τελωνειακή ένωση, ειδικά κονδύλια, κτλ.)

Στις ΗΠΑ, στο πλαίσιο της ιδιαίτερης γι' αυτές σημασίας της 3μερούς συμμαχίας Ελλάδος – Κύπρου – Ισραήλ, είναι αξιοσημείωτη η διακομματική πρωτοβουλία των γερουσιαστών Μενέντεζ και Ρόμπιο, η οποία επέτρεψε να υπερψηφιστεί από την Επιτροπή Εξωτερικών Υποθέσεων της Γερουσίας η East Med. Act, προκειμένου να εισαχθεί στην ολομέλεια.⁷

Αυτή η πράξη προτείνει, άρση του εμπάργκο εξαγωγής αμερικανικών όπλων στην Κύπρο, χρηματοδότηση των κυπριακών ενόπλων δυνάμεων, αναφορά στο Κογκρέσο των παραβιάσεων του ελληνικού εναέριου χώρου κ.α.

⁷ Us Senate committee advances bill... kathimetini.com

Παράλληλα αναπτύσσονται πρωτοβουλίες και για εισαγωγή σχετικού νομοσχεδίου στο Κογκρέσο.

Είναι πάντως χαρακτηριστικό του κλίματος, για μία κατά το μάλλον και ήττον ήπια αντιμετώπιση της Τουρκίας από τις ΗΠΑ, η οποία δεν θα διατάρασσε την στρατηγική συμμαχική σχέση των δύο χωρών, το ότι ο Αμερικανός πρόεδρος κατά την συνάντησή του με τον Τούρκο ομόλογό του, τόσο στο πλαίσιο της συνάντησης των G20, όσο και πολύ πρόσφατα, μετά τον αποκλεισμό της Τουρκίας από το πρόγραμμα των F35, λόγω της προμήθειας του ρωσικού αντιαεροπορικού συστήματος S400, υπήρξε εφεκτικός, σε σχέση με τις τουρκικές ενέργειες στον θαλάσσιο χώρο της κυπριακής ΑΟΖ. Υπάρχει η εκτίμηση, ότι ίσως πρόκειται για μία σιωπηρή περίοδο χάριτος προς την Τουρκία, μέχρι τον Απρίλιο 2020, οπότε τα συστήματα S400 θα ενεργοποιηθούν. Αυτά παρά την πρόσφατη ηχηρή καταδίκη των τουρκικών ενεργειών από το υπουργείο εξωτερικών των ΗΠΑ

Έχει όμως ιδιαίτερη σημασία και η τρέχουσα ρωσική τοποθέτηση, ενόσω η τουρκική πρόθεση καταπάτησης της κυπριακής ανεξαρτησίας κλιμακώνεται. Οι Ρώσοι επισημαίνουν, ότι υπάρχει προφανής ανάγκη για επανέναρξη της δικαιοδικής διαπραγματευτικής διαδικασίας το συντομότερο δυνατό, «με στόχο την εξεύρεση λύσεων στη βάση των ψηφισμάτων των ΗΕ. Ως μόνιμο μέλος του Συμβουλίου Ασφαλείας των ΗΕ, είμαστε έτοιμοι να στηρίξουμε τέτοιες προσπάθειες», καταλήγει η ρωσική ανακοίνωση.⁸

Είναι έκδηλο ότι οι Ρώσοι αποδοκιμάζουν την επεκτατική πολιτική της Άγκυρας, διότι η διχοτόμηση του νησιού και ο άμεσος έλεγχος του βόρειου τμήματος από την Τουρκία, πέραν του ότι άμεσα ενισχύει την τουρκική παρουσία στην Ανατολική Μεσόγειο, δρομολογεί δυνατότητες για πάρα πέρα γεωγραφική επικυριαρχία της στην νότιο Κύπρο, γεγονός το οποίο θα ισχυροποιούσε την τουρκική θέση έτι περαιτέρω, με στρατηγικά και τακτικά πλεονεκτήματα τα οποία δεν είναι διατεθειμένη να δεχθεί η ρωσική πλευρά⁹, ειδικότερα εφόσον οι βάσεις της στην Λαττάκεια και την Ταρτούς είναι σε μικρή απόσταση από την Κύπρο, στα ανατολικά.

Η ρωσοτουρκική σχέση, είναι ιδιαίτερα ιδιότυπη αυτήν την εποχή. Υπήρξε όμως παρόμοια και σε περιόδους του πρώτου τρίτου του 19^{ου} αιώνα. Η μετασοβιετική γεωγραφία ειδικά στον Καύκασο και την Κεντρική Ασία, όπου υπάρχει ισχυρή παρουσία μουσουλμανικών τουρανικών φύλων, έδωσε

⁸ Ρωσία: Ανησυχία για τις εξελίξεις στην κυπριακή ΑΟΖ naftemporiki.com

⁹ Petasis Intractable Dilemmas in the Energy-Rich Eastern Mediterranean p.39

πολλές ευκαιρίες στην τουρκική επιρροή, σε αντιπαράθεση με την παραδοσιακή ρωσική.

Από την άλλη πλευρά, φαίνεται ότι έχει διαμορφωθεί στον τουρκικό πολιτικό χώρο μια ισχυρή αντιδυτική κίνηση, η οποία πρεσβεύει ότι η ΕΕ και οι ΗΠΑ με την επιμονή τους στα ανθρώπινα δικαιώματα και τις δημοκρατικές αρχές υπονομεύουν την ενότητα του τουρκικού κράτους,¹⁰ διότι έτσι ενισχύονται οι αυτονομιστικές κουρδικές θέσεις. Η κίνηση αυτή, ίσως περιστασιακά, αναζητά ερείσματα στον ρωσικό παράγοντα.

Ενώσω όμως οι στρατηγικές επιλογές της Δύσης, για περιορισμό της Ρωσίας στην Μαύρη θάλασσα, όπως και η διατήρηση της εξισορροπητικής τουρκικής επιρροής στην περιοχή του Καυκάσου, παραμένουν ισχυρές, ενώ και η Τουρκία αισθάνεται κατά βάση την ανάγκη προστασίας από την πίεση του φιλοδοξού ισχυρού βόρειου γείτονά της, η γνώμη του γράφοντος είναι, ότι η χώρα αυτή θα εξακολουθεί να συμπαρατάσσεται με την Δύση, πέραν των οποιωνδήποτε τακτικισμών και πρόσκαιρων εναλλακτικών τοποθετήσεων της. Κατά συνέπεια και τις φιλοδοξίες της στην Κύπρο θα προσπαθούσε να τις εντάξει σε ένα ευρύτερο πλαίσιο, τουλάχιστον όχι αντιδυτικής πολιτικής.

Αυτό βέβαια συνυφαίνεται με τον ελληνικό ρόλο στον έλεγχο του Αιγαίου και των μακεδονο-θρακικών παραλίων, τα οποία αποκόπτουν την κάθοδο προς το Αρχιπέλαγος, όποιου θα εκινείτο μέσω των Βαλκανίων. Ο ελληνικός ρόλος είναι κρίσιμος για τις υφιστάμενες ισορροπίες. Είναι σοβαρό το ερώτημα, αν ο δυτικός παράγοντας θα άφηνε ελεύθερη την εξέλιξη των τουρκικών φιλοδοξιών και προς το Αιγαίο, ριψοκινδυνεύοντας μια μείζονα αποσταθεροποίηση, την οποία απεύχεται με κάθε τρόπο η δυτική γεωπολιτική σκέψη¹¹ Κατά ένα τρόπο η Τουρκία και η Ελλάδα δεν μπορούν παρά να ανήκουν στην ίδια δυτική συμμαχία και βέβαια η Κύπρος.

Συνοψίζοντας τις ενδείξεις από την προηγούμενη ανάλυση, είναι ενδεχόμενο η διαχείριση των τρεχουσών τουρκικών φιλοδοξιών, να γίνει στο πλαίσιο συμβουλευτικών δυτικών παρεμβάσεων, οι οποίες θα οδηγούσαν σε κάποιο κυπριακό-τουρκικό συμβιβασμό στο πολιτικό πεδίο και μιας μορφής συνεκμετάλλευσης των υδρογονανθράκων, όπου ο ρωσικός παράγοντας θα παίξει τον ρόλο του στην διαμόρφωση των ισορροπιών.

¹⁰ turkishminute.com

¹¹ Ρ. Κάπλαν. Η Εκδίκηση της Γεωγραφίας σ.203

Ως προς τα καθ' ημάς, είναι κρίσιμο να εκτιμηθεί, για την ελληνική αποτρεπτική στρατηγική, το κατά πόσο οι συνθήκες που θωράκιζαν την χώρα εξακολουθούν να ανταποκρίνονται στις τρέχουσες γεωπολιτικές πιέσεις και στην δυναμική ισορροπία των δυνάμεων στην περιοχή, όπου εντάσσονται και τα Βαλκάνια.

Ενδεχομένως, να είναι σύντομα αναγκαίες διμερείς αμυντικές συνθήκες με δυνάμεις του Δυτικού τόξου, π.χ Γαλλία, ώστε να εξισορροπηθεί η τουρκική ισχύς. Πάντως, η οιαδήποτε συμβιβαστική λύση στην Κύπρο κατά την τρέχουσα περίοδο, δεν θα επέτρεπε εφησυχασμό. Θα πρέπει να είναι σαφές για την ελληνική πλευρά, ότι η Τουρκία εφαρμόζει μία στρατηγική ισχύος, υπεράνω κομμάτων και ηγετών της, η οποία έχει συνοχή και βάθος χρόνου, με απώτερο στόχο επί του προκειμένου το ελληνικό Αιγαίο. Αυτό μας το θυμίζει η ύπαρξη της τουρκικής στρατιάς του Αιγαίου με έδρα την Σμύρνη.

Ο Δρ Ν. Σίμος έχει θητεύσει σε διευθυντικές θέσεις πολυεθνικών εταιρειών, με αντικείμενο την χρηματοοικονομική διοίκηση. Έχει συμμετάσχει σε πάνελ εκτίμησης του πολιτικού κινδύνου χωρών (country risk analysis) και είναι Ph.D του πανεπιστημίου Bath της Αγγλίας. Έχει οργανώσει εκδηλώσεις για την ιστορικότητα των προεπαναστατικών ελληνικών κοινοτήτων της διασποράς, με κύριο εισηγητικό ρόλο. Πρόσφατα κυκλοφόρησε από τις Εκδόσεις Παπαζήση το βιβλίο του **"Η πορεία προς το ανεξάρτητο ελληνικό κράτος 1821-1832, Ισορροπία των Δυνάμεων και Ελληνισμός.*